

OBSAH

Úvod	19
------------	----

Část 1 – Vznik státní organizace a práva

1. kapitola – Předstátní organizace společnosti a její normativní systém	27
1.1 Společenská struktura slovanských předstátních společností	27
1.2 Normativní systém kmenového společenství	29
1.3 Sámova říše	30
2. kapitola – Velkomoravská říše	31
2.1 Nástin politického a státovládního vývoje	31
2.2 Panovník	32
2.3 Státní aparát	33
2.4 Právo	34
2.4.1 Povaha právního řádu	34
2.4.2 Právní památky	35

Část 2 – Vývoj státu do roku 1620

1. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby	39
1.1 Centralizující státní moc raného středověku	39
1.2 Feudální rozdrobenost a její postupné překonávání	40
1.3 Husitství	43
1.4 Stavovství a stavovská monarchie	46
1.5 Vnitřní členění a rozsah státu	48
1.6 Poměr k svaté říši římské	49
1.7 Poměr státu a církve	53
1.8 Mírový projekt Jiřího z Poděbrad	57
1.9 Habsburkové na českém trůně	61
1.10 Omezování moci stavů po nástupu Habsburků	62
1.11 Stavovské povstání 1618–1620	63
2. kapitola – Uspořádání státu	66
2.1 Základní vývojové linie	66
2.1.1 Návaznost na rodové struktury a celoevropské tendenze	66
2.1.2 Kontinuální rozvoj státního aparátu	66
2.1.3 Centralizační snahy Habsburků	68
2.1.4 Správa a soudnictví	68
2.1.5 Shrnutí	69
2.2 Panovník	69
2.2.1 Nástupnický trůnu	69
2.2.2 Pravomoci panovníka	72

2.3	Poradní a spolurozhodovací orgány panovníka	75
2.3.1	Dvorské sjezdy	75
2.3.2	Královská rada	75
2.3.3	Stavovské sněmy	76
2.4	Výkonný aparát	80
2.4.1	Ústřední výkonné orgány	80
2.4.2	Místní správa	90
2.5	Soudy	100
2.5.1	Základní vývojové tendenze	100
2.5.2	Některé významné soudy	103
2.6	Náboženské poměry a církevní správa	109

Část 3 – Vývoj práva do roku 1620

1. kapitola – Základní tendence vývoje právního řádu	117	
1.1	Vývoj systému práva a prameny práva	117
1.1.1	Právo raného středověku a doby feudální rozdrobenosti	117
1.1.2	Právní partikularismus	119
1.1.3	Systém práva stavovské monarchie	120
1.1.4	Změny v systému pramenů českého středověkého práva	121
1.1.5	Právní knihy a kodifikace	122
1.1.6	Vliv římského práva	123
1.2	Hlavní oblasti práva	125
1.2.1	Zemské právo	125
1.2.2	Městská práva	132
1.2.3	Kanonické právo	135
1.2.4	Pozemkové vrchnostenské právo	138
1.2.5	Horní a horenské právo	140
1.2.6	Lenní právo	142
2. kapitola – Vybrané právní instituty	144	
2.1	Instituty soukromého práva	144
2.1.1	Právní subjektivita fyzických osob	144
2.1.2	Křesťanské manželství a s ním související instituty	148
2.1.3	Rodinný nedil a s ním související instituty	154
2.1.4	Dědické právo	155
2.1.5	Vlastnictví a další věcná práva	159
2.1.6	Závazky	164
2.1.7	Ručení za závazky	168
2.2	Principy a instituty trestního práva	172
2.3	Úprava soudního řízení	179
2.3.1	Řízení před zemským soudem	181
2.3.2	Řízení před městskými soudy	186

1.2	Obrodný proces v roce 1968	522
1.3	Období normalizace	522
1.4	Polistopadové změny	523
2. kapitola – Ústavní vývoj		525
2.1	Ústava z roku 1948	525
2.2	Ústava z roku 1960	528
2.3	Federalizace republiky	531
3. kapitola – Veřejná správa		534
3.1	Národní výbory v letech 1948–1954.	534
3.2	Národní výbory v letech 1954–1960.	535
3.3	Národní výbory v letech 1960–1967.	535
3.4	Národní výbory v letech 1967–1990.	536
4. kapitola – Soudnictví		538
4.1	Organizace soudnictví v padesátých letech.	538
4.1.1	Zákon o zlidovění soudnictví a na jeho základě vytvořený systém soudů.	538
4.1.2	Změny v organizaci soudnictví po roce 1952.	539
4.1.3	Změny v organizaci soudnictví v letech 1956 a 1957	541
4.1.4	Soudružské soudy.	541
4.1.5	Státní arbitráž	542
4.2	Soudnictví a hospodářská arbitráž v šedesátých letech	543
4.3	Soudnictví v podmínkách československé federace.	545
4.4	Změny v organizaci soudnictví po listopadu 1989.	546
5. kapitola – Veřejná žaloba		547
5.1	Veřejná žaloba do roku 1989	547
5.2	Polistopadové změny	548
6. kapitola – Bezpečnostní složky		550
7. kapitola – Advokacie		552
8. kapitola – Notářství		554

Část 7 – Vývoj práva v letech 1948–1993

1. kapitola – Základní tendence vývoje právního řádu		559
1.1	Socialistické pojedání práva	559
1.2	Období let 1948–1950	561
1.2.1	První zásahy do práva za platnosti starých kodifikací	563
1.2.2	Příprava právnické dvouletky	563
1.2.3	Základní předpisy z právnické dvouletky	565
1.3	Další vývoj do poloviny padesátých let	565
1.3.1	Právní prostředí	565

1.3.2 Politická persekuce	566
1.3.3 Změny právní úpravy	567
1.3.4 Formování nových právních odvětví	568
1.4 Vliv politického uvolnění a proklamace o vítězství socialismu	568
1.5 Rekodifikace práva po přijetí nové ústavy	569
1.6 Změny právní politiky v průběhu šedesátých let	571
1.7 Obrodný proces v roce 1968 a právo	572
1.8 Období posrpnové normalizace (1969–1989)	574
1.9 Polistopadové změny	575
2. kapitola – Občanské právo	576
2.1 Občanské právo v letech 1948–1964	576
2.1.1 Příprava nového občanského zákoníku	576
2.1.2 Občanský zákoník z roku 1950	576
2.1.3 Dílčí předpisy z padesátých let	579
2.2 Občanské právo v letech 1964–1990	579
2.2.1 Pojetí občanského zákoníku z roku 1964	579
2.2.2 Obsah zákoníku	581
2.2.3 Předpisy doplňující a novelizující občanský zákoník	582
2.3 Polistopadové změny občanského práva	582
3. kapitola – Rodinné právo	584
3.1 Rodinné právo v letech 1948–1963	584
3.1.1 Zákon o právu rodinném z roku 1949	584
3.1.2 Dílčí změny zákona o právu rodinném	586
3.2 Zákon o rodině z roku 1963	586
3.3 Polistopadové změny rodinného práva	588
4. kapitola – Pracovní právo	589
4.1 Vývoj do poloviny šedesátých let	589
4.1.1 Povaha právní úpravy	589
4.1.2 Právní úprava pracovních podmínek	589
4.1.3 Rozmístlování zaměstnanců a absolventů škol	590
4.1.4 Odbory, závodní rady, závodní výbory	592
4.1.5 Další předpisy s pracovněprávními ustanoveními	592
4.2 Zákoník práce z roku 1965	593
4.3 Polistopadové změny pracovního práva	595
5. kapitola – Obchodní a hospodářské právo	596
5.1 Vývoj právní úpravy do roku 1964	596
5.1.1 Průmysl, obchod a živnosti na konci čtyřicátých a v padesátých letech	596
5.1.2 Zánik obchodního práva a zárodky hospodářského práva	597
5.1.3 Úprava národnohospodářského plánování	598
5.1.4 Národní podniky a organizace hospodářského řízení	600
5.1.5 Organizace vnitřního a zahraničního obchodu, peněžnictví a pojišťovnictví	602
5.1.6 Hospodářské vztahy	602
5.2 Hospodářský zákoník	604
5.2.1 Přijetí a obsah zákoníku	604

5.2.2 Zásady a základní pojmy hospodářského práva	605
5.2.3 Předlistopadové novelizace a doplnění hospodářského zákoníku	606
5.3 Polistopadové změny právní úpravy	607
5.4 Zákoník mezinárodního obchodu	609
6. kapitola – Základní změny vlastnických vztahů	
k půdě a pozemkové právo	610
6.1 Pozemkové právo	610
6.1.1 Povaha právní úpravy	610
6.1.2 Evidence nemovitosti	611
6.1.3 Účelová kategorizace půdy	611
6.1.4 Územní plánování	612
6.1.5 Pozemkové reformy a vlastnické vztahy k půdě	613
6.2 Zvláštní část pozemkového práva	615
6.3 Polistopadové změny	616
7. kapitola – Zemědělsko-družstevní právo	617
7.1 Předmět úpravy	617
7.1.1 Právní úprava zemědělského družstevnictví v padesátých a šedesátých letech ..	617
7.2 Zákon o zemědělském družstevnictví z roku 1975	619
7.3 Státní traktorové stanice a státní statky	620
7.4 Polistopadový vývoj	620
8. kapitola – Trestní právo a trestní právo správní	621
8.1 Zákon na ochranu lidově demokratické republiky	621
8.2 Vývoj trestního práva do začátku šedesátých let	622
8.2.1 Trestněprávní kodifikace z doby právnické dvouletky	622
8.2.2 Trestní zákon z roku 1950	623
8.2.3 Trestní zákon správní z roku 1950	624
8.2.4 Novelizace trestního práva správního v letech 1953 a 1957	625
8.2.5 Odraz politického uvolnění v úpravě trestního práva	626
8.3 Vývoj trestního práva po přijetí nového zákoníku	627
8.3.1 Trestní zákon z roku 1961	627
8.3.2 Přestupkový zákon	628
8.3.3 Změna trestní politiky v polovině šedesátých let a její důsledky	629
8.3.4 Zákon o přečinech	630
8.4 Polistopadové změny trestního práva	631
9. kapitola – Občanské právo procesní	632
9.1 Zákon o zlidovění soudnictví z roku 1948	632
9.2 Občanský soudní řád z roku 1950	633
9.3 Občanský soudní řád z roku 1963	635
9.4 Řízení před státním notářstvím	636
9.5 Arbitrázní řízení	637
10. kapitola – Trestní řízení	638
10.1 Předmět úpravy	638

10.2	Trestní řád z roku 1950	638
10.3	Trestní řád z roku 1956	640
10.4	Trestní řád z roku 1961 a jeho novelizace	641
10.5	Trestní řízení správní	642
10.5.1	Trestní řád správní z roku 1950	642
10.5.2	Novelizace trestního práva a řízení správního z roku 1953	643
10.6	Projednávání přestupků ve správním řízení	644
10.7	Řízení před nestátními orgány s trestní pravomocí	644
10.8	Rozhodování místních lidových soudů	645
Hlavy státu v českých zemích		646
Resume		648
Seznam literatury		650
O autorech		669
Jmenný rejstřík		670
Věcný rejstřík		675

Část 4 – Vývoj státu v letech 1620–1948

A. 1620–1848

1. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby	193
1.1 Přelomový charakter absolutistického období	193
1.2 Charakteristické rysy absolutistické vlády.....	195
1.3 Proměny habsburského absolutismu	196
1.3.1 Počátek absolutistické vlády	196
1.3.2 Osvícenský absolutismus.....	197
1.3.3 Policejní absolutismus	198
2. kapitola – Změny v uspořádání absolutistického státu	200
2.1 Základní vývojové linie	200
2.2 Panovník.....	201
2.3 Veřejná správa	202
2.3.1 Přechod feudální správy k modernímu správnímu systému.....	202
2.3.2 Ústřední správa.....	202
2.3.3 Zánik společných orgánů zemí české koruny.....	205
2.3.4 Česká dvorská kancelář v letech 1620–1749.....	205
2.3.5 Správa jednotlivých zemí	206
2.3.6 Krajská správa	207
2.3.7 Vrchnostenská správa	208
2.3.8 Správa měst	209
2.3.9 Čechy	210
2.3.10 Vojenská správa	210
2.3.11 Církevní správa.....	210
2.4 Soudnictví	211
2.4.1 Základní vývojové tendenze	211
2.4.2 Změny v soudní organizaci do roku 1783.....	212
2.4.3 Josefinská soudní reforma z roku 1783	212
2.5 Veřejná žaloba, advokacie, notářství, policie.....	215
2.5.1 Veřejná žaloba	215
2.5.2 Advokacie a notářství	215
2.5.3 Počátky centralizovaného policejního aparátu.....	217
3. kapitola – Další reformy osvícenského absolutismu	218
3.1 Regulace pozemkově vrchnostenských vztahů.....	218
3.2 Reformy v daňové oblasti.....	219
3.3 Toleranční patent	219
3.4 Školská reforma	219

B. 1848–1918

4. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby	221
4.1 Revoluce let 1848–1849	221
4.1.1 Hlavní události celorakouského významu	221
4.1.2 Revoluce v Čechách	223
4.1.3 Vývoj na Moravě	224
4.2 Bachovský absolutismus.....	225

4.3	Obnovení konstitučního režimu	227
4.4	Dualizace říše	229
5. kapitola – Ústavní vývoj a zakotvení základních občanských práv	232	
5.1	Dubnová ústava 1848	232
5.2	Moravská zemská ústava 1848	233
5.3	Kroměřížský návrh ústavy 1848	234
5.4	Březnová ústava 1849	234
5.5	Silvestrovské patenty 1851	235
5.6	Říjnový diplom 1860	236
5.7	Únorová ústava 1861	236
5.8	Prosincová ústava 1867	237
5.9	Základní občanská práva a svobody	240
5.9.1	Spolčovací právo	241
5.9.2	Shromažďovací právo	241
5.9.3	Svoboda tisku	242
6. kapitola – Ústřední orgány habsburské monarchie	243	
6.1	Rakouské parlamenty	243
6.2	Panovník	245
6.3	Ministerstva	246
7. kapitola – Organizace soudnictví	248	
7.1	Soudnictví v letech 1848–1850	248
7.2	Soudnictví v letech 1850–1855	249
7.3	Soudnictví v letech 1855–1867	250
7.4	Soudnictví v letech 1868–1918	251
8. kapitola – Veřejná žaloba, advokacie, notářství	256	
8.1	Veřejná žaloba	256
8.2	Advokacie	257
8.3	Notářství	257
9. kapitola – Místní správa a samospráva	258	
9.1	Počátky moderní veřejné správy	258
9.2	Okresní politická správa	258
9.3	Pokusy o vytvoření krajské správy	259
9.4	Zemská politická správa	260
9.5	Obecní samospráva	261
9.6	Okresní samospráva	262
9.7	Zemská samospráva	263
10. kapitola – Ozbrojené sbory habsburské monarchie	265	
10.1	Armáda a námořnictvo	265
10.2	Státní policie	265
10.3	Obecní policie	266

10.4 Četnictvo	266
11. kapitola – Vztah státu a církve	268
12. kapitola – Vývoj volebního práva	269
12.1 Volby do obcí a okresních samospráv	269
12.2 Volby do zemských sněmů	269
12.3 Volby do říšské rady	270
13. kapitola – České státoprávní koncepce a český politický život	271
 C. 1918–1938	
14. kapitola – Národně osvobozenecký boj Čechů a Slováků za první světové války	278
14.1 Vznik první světové války a politická situace v českých zemích	278
14.2 Perzekuční opatření rakouské vlády v českých zemích	278
14.3 První světová válka a politická situace na Slovensku	279
14.4 První protirakouské projevy v zahraničí	279
14.5 Formování československého zahraničního odboje	280
14.6 Postupné oživování „aktivity“ domácí politické reprezentace	281
14.7 První projekty státoprávních změn	282
14.8 Změny v postojích domácí politické reprezentace v roce 1917	283
14.9 Aktivizace domácího odboje v první polovině roku 1918	285
14.10 Závěrečná etapa československého zahraničního odboje	285
14.11 Vyvrcholení boje za státní samostatnost. 28. říjen 1918	287
15. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby ..	290
16. kapitola – Počátky československého státu	293
16.1 Vyhlášení prvního zákona státu	293
16.2 Vznik Slovenské národní rady a vyhlášení Martinské deklarace	294
16.3 Národní výbory a národní rady	295
16.4 Pokus německých nacionalistů o odtržení pohraničních oblastí	296
16.5 Slovensko součástí československého státu	296
16.6 Vývoj politické správy a územní samosprávy v prvních měsících existence Československa	298
16.7 Mezinárodní uznání Československa a garance hranic	299
17. kapitola – Ústavní vývoj	301
17.1 Ústavní počátky samostatného Československa	301
17.2 Prozatímní ústava	302
17.3 Ústavní listina z roku 1920	303
17.4 Volební právo	309

18. kapitola – Vývoj organizace veřejné správy.....	312
18.1 Recepce veřejné správy.....	312
18.2 Župní zákon z roku 1920	312
18.3 Organizační zákon z roku 1927.....	315
18.4 Obecní samospráva.....	317
19. kapitola – Soudnictví, veřejná žaloba, advokacie, notářství, policie, četnictvo, armáda	318
19.1 Organizace soudnictví	318
19.2 Organizace státního zastupitelství, notářství a advokacie	322
19.3 Policie, četnictvo a armáda	323
20. kapitola – Mezinárodní vztahy Československa.....	324
21. kapitola – Zásahy státu do ekonomiky.....	329
 D. 1938–1939	
22. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby ..	333
23. kapitola – Mnichovský diktát a jeho neplatnost.....	337
24. kapitola – Státoprávní změny	339
24.1 Vznik autonomních vlád na Slovensku a Podkarpatské Rusi.....	339
24.2 Ústavní zákony o autonomii Slovenska a Podkarpatské Rusi.....	340
25. kapitola – Změny ve veřejné správě	343
26. kapitola – Další změny v pomnichovském Česko-Slovensku.....	345
27. kapitola – Rozbití česko-slovenského státu	347
 E. 1939–1945	
28. kapitola – Protektorát Čechy a Morava	349
28.1 Protiprávní charakter zřízení Protektorátu Čechy a Morava	349
28.2 Postavení protektorátních orgánů.....	350
28.3 Organizace místní správy.....	354
28.4 Policejní organizace	355
28.5 Protektorátní soudnictví	355
28.6 Právní postavení obyvatelstva	356
28.7 Rasová diskriminace a příprava genocidy	357
28.8 Hospodářské poměry v Protektorátu	358
29. kapitola – První Slovenská republika	360
29.1 Zákon o samostatném slovenském státu	360
29.2 Postavení Slovenské republiky.....	361

29.3	Ústava Slovenského státu	362
29.4	Systém nejvyšších státních orgánů	363
29.4.1	Sněm Slovenské republiky	363
29.4.2	Prezident republiky	364
29.4.3	Vláda	365
29.4.4	Státní rada	365
29.4.5	Další ústřední orgány	366
29.5	HSLS v organizaci Slovenské republiky	366
29.6	Stavovská organizace	367
29.7	Územní správa	368
29.8	Soudnictví a státní zastupitelství	368
29.9	Policie a četnictvo	369
29.10	Povinnosti a práva občanů	370
30.	kapitola – Státoprávní předpoklady obnovy československého státu	371
30.1	Zahraniční odboj v letech 1939–1945	371
30.1.1	Formování zahraničního odboje	371
30.1.2	Prozatímní státní zřízení v Londýně	373
30.1.3	Dekretální pravomoc prezidenta republiky	376
30.1.4	Příprava poválečného uspořádání	377
30.1.5	Národní výbory a Prozatímní národní shromáždění	378
30.2	Slovenské národní povstání	381
30.2.1	Vznik Slovenské národní rady	381
30.2.2	Vypuknutí povstání a nařízení SNR č. 1/1944 Sb. nař. SNR	383
30.2.3	Kontinuita v pojetí Slovenské národní rady	384
30.2.4	Povstalecké orgány a stranický systém	386
F.	1945–1948	
31.	kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby	389
32.	kapitola – Košický vládní program	392
33.	kapitola – Změny v postavení a systému nejvyšších státních orgánů	394
33.1	První a druhá pražská dohoda	394
33.2	Prozatímní národní shromáždění	395
33.3	Ústavodárné národní shromáždění	397
33.4	Třetí pražská dohoda	398
34.	kapitola – Národní výbory	399
35.	kapitola – Soudnictví	401
36.	kapitola – Zásahy státu do ekonomiky	404
Část 5 – Vývoj práva v letech 1620–1948		
1.	kapitola – Základní tendence vývoje právního řádu	409
1.1	Právo v období absolutismu	409

1.1.1	Úvodní poznámky	409
1.1.2	Obnovená zřízení zemská	410
1.1.3	Městské právo a další zvláštní práva	411
1.1.4	Unifikace práva západní části monarchie	412
1.1.5	Přirozenoprávní teorie.	413
1.2	Právo v letech 1848–1918	414
1.2.1	Úvodní poznámky	414
1.2.2	Zákonodárství bachovského absolutismu.	415
1.2.3	Nové trendy v právní vědě 19. století	416
1.2.4	Právo po obnovení konstitučního režimu.	417
1.3	Právo meziválečné ČSR	418
1.3.1	Úvodní poznámky	418
1.3.2	Vznik československého státu a právní řád	419
1.3.3	Předpisy recipované v českých zemích	420
1.3.4	Předpisy recipované na Slovensku a Podkarpatské Rusi.	421
1.3.5	Snaha o unifikaci československého práva	422
1.3.6	Nové průduvy v právní vědě	424
1.3.7	Právotvorba československých orgánů	425
1.4	Právo v letech 1939–1945	429
1.4.1	Úvodní poznámky	429
1.4.2	Právo v Protektorátu Čechy a Morava.	431
1.4.3	Zákonodárství Slovenského státu (Slovenské republiky)	432
1.4.4	Londýnská legislativa.	433
1.4.5	Právo na slovenském povstaleckém území.	435
1.5	Právo v prvních poválečných letech (do roku 1945)	435
1.5.1	Úvodní poznámky	435
1.5.2	Dekrety prezidenta republiky a nařízení SNR	437
1.5.3	Legislativní činnost československých ústředních orgánů	438
1.5.4	Legislativní činnost slovenských národních orgánů	439
1.5.5	Opatření namířená vůči německému a maďarskému obyvatelstvu republiky	440
2.	kapitola – Občanské právo a zásahy do vlastnických poměrů	442
2.1	Počáteční snahy o kodifikaci	442
2.1.1	Pokus Marie Terezie o úpravu občanského práva	442
2.1.2	Občanskoprávní předpisy Josefa II.	443
2.2	Všeobecný občanský zákoník (ABGB) z roku 1811.	443
2.2.1	Přijetí a obsah zákoníku	443
2.2.2	Změny právní úpravy v letech 1848–1918	444
2.2.3	Vybrané instituty občanského zákoníku.	445
2.3	Občanské právo v meziválečném období; první pozemková reforma.	449
2.3.1	Snaha o unifikaci v meziválečném Československu	449
2.3.2	Československé občanskoprávní předpisy z let 1918–1939	450
2.3.3	Evidence nemovitostí k daňovým účelům	451
2.4	Občanskoprávní předpisy z doby nesvobody	452
2.5	Poválečné občanskoprávní předpisy.	452
2.6	Poválečné zásahy do vlastnických poměrů	453
2.6.1	Konfiskace nepřátelského zemědělského a jiného majetku	453
2.6.2	Neplatnost některých majetkových převodů a národní správa	454
2.6.3	Znárodnění	455
2.6.4	Revize první pozemkové reformy	455

3. kapitola – Rodinné právo	456
3.1 Právní úprava manželských a rodinných vztahů do vzniku Československa	456
3.1.1 Počátky „světské“ právní úpravy	456
3.1.2 Manželství, rodina a s nimi související instituty v ABGB	456
3.1.3 Zásahy do rodinného práva z druhé poloviny 19. století	458
3.2 Snaha o unifikaci rodinněprávní úpravy v ČSR	459
3.3 Rodinné právo po roce 1939	461
4. kapitola – Počátky pracovního práva	462
4.1 Pojem pracovního práva	462
4.2 Kořeny pracovního práva	464
4.3 Formování pracovního práva v západní části habsburské monarchie	464
4.3.1 Koaliční svoboda	465
4.3.2 Pracovněprávní ustanovení v živnostenských předpisech	466
4.3.3 Kolektivní smlouvy	467
4.4 Pracovní (služební) smlouva v novele občanského zákoníku	467
4.5 Základní československé pracovněprávní předpisy	468
4.5.1 Úprava pracovní smlouvy	468
4.5.2 Kolektivní smlouvy v československé úpravě	469
4.5.3 Další československé pracovněprávní předpisy	469
4.5.4 Socializační zákonodárství	470
4.6 Pracovní právo v době nesvobody	470
4.6.1 Protektorát Čechy a Morava	470
4.6.2 Slovenský stát	471
4.7 Pracovní právo po roce 1945	471
5. kapitola – Služební právo veřejných zaměstnanců	472
5.1 Počátky právní úpravy	472
5.2 Služební pragmatika z roku 1914 a československé úpravy	473
5.3 Opatření z doby nesvobody a poválečného období	474
6. kapitola – Sociální zákonodárství	475
6.1 Počátky sociálního zákonodárství a jeho rozvoj v první ČSR	475
6.2 Opatření z doby nesvobody a poválečného období	476
7. kapitola – Obchodní právo	478
7.1 Kořeny obchodního práva	478
7.2 Obchodní zákoník z roku 1863	478
7.3 Další předpisy obchodního práva, družstva a s. r. o.	480
7.4 Obchodní právo v meziválečné republice	482
7.5 Obchodní právo po roce 1939	484
8. kapitola – Směnečné právo	485
8.1 Počátky právní úpravy	485
8.2 Směnečný řád z roku 1850	485
8.3 Směnečný zákon z roku 1928	486
8.4 Jednotný směnečný řád	487

9. kapitola – Živnostenské právo.....	488
9.1 Živnostenský řád.....	488
9.2 Živnosti.....	488
10. kapitola – Trestní právo hmotné	491
10.1 Počátky moderního trestního práva.....	491
10.1.1 Úvodní poznámky	491
10.1.2 Trestněprávní předpisy po Bílé hoře	492
10.1.3 Zrod moderního trestního práva	492
10.1.4 Zákoník o zločinech a těžkých policejních přestupeckách (1803).....	494
10.2 Trestní zákonodárství bachovského absolutismu a na ně navazující předpisy	494
10.2.1 Trestněprávní předpisy z let 1850–1855, zejména trestní zákoník z roku 1852 ..	494
10.2.2 Vybrané instituty trestního zákona z roku 1852	496
10.2.3 Sny o rekodifikaci na přelomu 19. a 20. století.....	498
10.3 Trestní právo v meziválečné ČSR	499
10.3.1 Unifikační a kodifikační snahy	499
10.3.2 Charakteristika meziválečné právní úpravy.....	500
10.3.3 Nejdůležitější právní předpisy z let 1918–1939	501
10.4 Trestní právo v době nesvobody	503
10.4.1 Protektorát Čechy a Morava	503
10.4.2 Slovenský stát	504
10.5 Poválečná retribuce a další trestněprávní předpisy	505
10.5.1 Retribuční dekrety a nařízení	505
10.5.2 Retribuce v českých zemích	505
10.5.3 Retribuce na Slovensku	506
10.5.4 Další poválečné trestněprávní předpisy	507
11. kapitola – Civilní soudní řízení	508
11.1 Procesní právo za absolutismu	508
11.2 Josefínský civilní soudní řád z roku 1781	509
11.3 Nesporné řízení a některé další typy řízení	509
11.4 Občanský soudní řád z roku 1895 a spolu s ním vydané předpisy.....	509
11.5 Úprava civilního soudního procesu po vzniku ČSR	510
11.5.1 Snaha o unifikaci civilního procesu po vzniku republiky.....	510
11.5.2 Dílčí změny v civilním procesu	511
11.6 Poválečná novelizace občanského soudního řádu	512
12. kapitola – Trestní řízení.....	513
12.1 První kodifikace trestního řízení	513
12.2 Trestní řády z druhé poloviny 19. století	514
12.3 Vývoj po roce 1918	515
12.4 Trestní řízení v tiskových věcech	515
Část 6 – Vývoj státu v letech 1948–1992	
1. kapitola – Stát a právo v politických a ekonomických souvislostech doby ..	519
1.1 Vývoj do konce šedesátých let	519